

Plébániai Hírlevél

Szent István király ünnepére

Emlékezzél meg, Istennek dicsőséges Anyja, magyarok Nagyasszonya, szentséges Szűz Mária! Emlékezzél meg örökségedről, melyet hű szolgád, első királyunk és apostolunk, Szent István neked följánlott és végrendeletében neked hagyott. Tekints kegyes arccal országodra és dicső érdemeid által légy szószólónk és közbenjárónk szent Fiadnál, Jézus Krisztusnál.

Hozzád kiáltottak őseink és minden ínségükből kiszabadultak; mert folyton-folyvást vigyázott éber szemed örökségedre, ő mindörökké áldott Nagyasszonyunk! Ezt mi biztosra vévén gyakran folyamodtunk hozzád és tapasztalásból tudjuk, és bízást el is mondhatjuk, hogy egyedül szószólásod miatt áldott meg minket az Úr. Ez a remény éltet most is, ez a bizodalom lelkesít, hogy oltalmad szárnyai alatt keressünk menedéket, mi, a te néped, örökséged és hű nyájad, kik szentséges Fiadról vagyunk elnevezve, különös pártfogásodért pedig hazánkat Mária országának hívjuk és valljuk.

Azért emeljük föl tehát hozzád szívünket, imádkozásra kulcsolt kezünkkel együtt, hogy nagy alázattal kitárjuk színed előtt könyörgésünket. Oltalmazd is, esengve esdünk, és védjéd hatalmas pártfogásoddal minden testi-lelki gonosz ellen édes hazánkat, hogy mindenkor virágzó legyen Isten dicsőségére és néped vigasztalására. Legyen eszköz benne a te esedezésed, hogy az Anyaszentegyházat, vagyis a katolikus hitvallást idehaza és mindenütt széles e világon fölmagasztalás érje; hazánk püspöki karának, a főpásztoroknak és az egész papságnak nyerj isteni segítő kegyelmet, nekünk pedig, híveidnek, tanulékony, engedelmes és az élő hit cselekedeteivel s gyümölcseivel bővelkedő szívet, hogy meg ne nehezteljen szent Fiad reánk és országát tőlünk joggal el ne vonja...

Légy minden bajos ügyeinkben szószólónk szent Fiadnál, hogy az ő akaratja szerint rendezzük életünket és téged mindenkor Nagyasszonyunknak, különös pártfogónknak valljunk és tiszteljünk is életünknek minden napjaiban. Kelj fel tehát, édes jó Anyánk! Te uralkodjál felettünk és szent Fiad, Jézus Krisztus, a mi Üdvözítőnk.

Fogadd kegyesen hódoló szívünk esdeklését; melyet ezúttal színed elé terjesztettünk, hogy közbenjárásod ereje által megsegítve, a jelen élet viszontagságai után a síron túl az örökkévaló boldogságra juthassunk.

Ti pedig, édes magyar hazánk védőszentjei: Adalbert püspök, István, első király, Imre herceg, Mór és Gellért püspökök, László király, Erzsébet asszony, nemkülönben

boldog Margit, Kinga és Jolán, IV. Béla király leányai, valamint boldog Márk, István és Menyhért kassai vértanúk, Isten minden dicsőült szentjeivel együtt esedezzetek érettünk a mi Urunk Jézus Krisztusnál. Ámen.

(Eszterházy Pál Nádor – 1635-1713 – könyörgése)

Kákonyi Terézia Konstantina (1908–1998) szerzetesnő, festőművész

Töviskoszorús Szűzanya a Gyermekkel a művész korai alkotói

korszakában született. A kép elkészülte az 1930-as évek végére tehető. A képkeret hátoldalán a művész kézírása szerint a festmény 1942-ben Pécsen volt kiállítva. Magángyűjteményből került hozzánk, Szombathelyre. A képen a hagyományos Mária-ábrázolásoktól eltérően együtt látjuk a gyermeket tartó édesanyát, s egyben fájdalmas anyát, kinek ölében, fehér ruhában, fehér töviskoszorúval a kis Jézus látható. Háttérben a

kereszt sötét árnyéka; jobbról és balról két-két töviság a szenvedés titkát sejteti. Templomfolyosónkon ezentúl ez az eredeti műalkotás köszönti a fájdalmas Anyát.

Konstantina nővér Kalocsa szülötte. Az első világháború borzalmait már a Kalocsai Iskolanővérek kisdíákjaként élte át. 16 éves, amikor igent mond Isten hívására. Otthagyja a szülői házat, hat kisebb testvérét, és osztatlan szívvel Istennek szenteli magát. A nővérek tanítóképzőjének elvégzése után a főnöknő 1930-ban Budapestre küldi a Képzőművészeti Főiskolára. A szerzetesnővér művészi ereje, színes festői világa már itt magára vonta tanárai és társai figyelmét. Egyik évfolyamtársnője évek múltával is így jellemezte: „mélyen gondolkodó lélek, aki mindig kereste azt a többet és szebbet, amit csak a művészet tud kifejezni”. A diploma megszerzése után, a rend bajai tanítóképzőjének rajztanára lett. Növendégeit megtanította LÁTNI, élvezni a színek és a formák adta művészi világ szépségét, gazdagságát. Bátorította őket az alkotásra, gondolataik rajzi, festői megjelenítésére. Többet neves művészekké váltak közülük (Udvardy Erzsébet, Bencze Lilla). A művész bajai működése alatt a Képző ebédlője, díszterme, folyosói és a kápolna sorra megteltek a fiatal nővér mély lelkéből fakadt látomásokkal: Aranyba öltözött Madonnával, derűs angyalokkal, a keresztút komor stációival, amelyek ma is mélyen megrendítik a nézőt. A bajai képző ünnepségeit, színelőadásait jelenlétével többször megtisztelte Sík Sándor, Kodály

Zoltán, Dienes Valéria, Szedő Dénes ferences és mások. 1947-től a Római Magyar Akadémia ösztöndíjasaként eredetiben tanulmányozta Róma és egész Itália 2000 éves keresztény művészetét. 1950-ben Amerikába emigrált, ahol 1992-ig a Minnesota állam Duluth nevű városában bencés nővérek középiskolájában tanított; ott teljesedett ki csodálatos művésze. Amerikai munkásságának egy részét 1992-ben sikerült hazahoznia az esztergomi Keresztény Múzeum számára. Legutóbb 2019 februárjában a jezsuita Párbeszéd Házában láthatta a közönség az itthon őrzött életmű darabjait. (<https://www.parbeszedhaza.hu/esemeny/latomasok-fetekeben-aranyban-kakonyi-konstantina-kiallitasa>) Két öccse közül István ismert szobrász lett, Asztrik pedig ferences festőművész.

(Prokopp Mária írása alapján)

Egy (két) gondolat a szenvedő Krisztus szobor áthelyezéséhez

Korábbi helyén, Kolbe atya képe (ami „ablak”, s így további üzenetet is rejt) társaságában azt a kapcsolatot idézi fel bennem, hogy a Világba érkezésével megélt szenvedését, fájdalmát a mindenkor jelenkorban élők ugyancsak átélnek – néha ugyanolyan méltatlan körülmények között, mint amilyen az övé volt Jeruzsálemben – Kolbe szenvedése tudatos vállalásával ilyen volt, méltó társa ő a szenvedésben Krisztusnak... Ennek a párhuzamnak a felismerését veszítettük el az áthelyezéssel. Ami csak azért veszteség, mert felismerése esetleg elvezethet bárkit annak felismeréséhez is, hogy személyes életében hogyan illeszkedik saját szenvedése Krisztuséhoz. (Azt persze nem tudhatom, hogy a szobornál megjelenő, ott időt töltő emberekben ilyen, vagy egészen más gondolatok fogalmazódtak meg?)

Új helyén a fülkében számomra más „üzenete” jelent meg.

Megdöbbenett az érzés ereje: itt van Ő érintésnyi közelségben, szinte hív, „segíts nekem”, készíttetést éreztem arra, hogy odakuporodjam mellé, megérintsem, odavigyem a bennem lévő fájdalom(ka)t, hogy meg is valósuljon, amit gyakran mondogatunk, „ajánljuk fel, a magunk szenvedésével egészítsük ki az Ő gólgotai szenvedését”. Oly emberi volt, oly elesett, s nem felnézni kellett rá, hiszen az én szintemen volt, itt alant...

Ezt átélve osztom meg most ezt az élményemet, hogy megerősítsen, talán mégsem volt rossz ötlet az átrendezés – bár a szentmise bemutatására érkező pap szempontjából bizonyára más értelmet ad, más értéket jelent.

Ám lehet, hogy másokat is ér majd az enyémhez hasonló meglepetés. Ha a nyitva lévő folyosón a jászol és kereszt megjelenítéséhez juthat, ki tudja, nem ébreszt-e benne korábban nem ismert érzéseket, gondolatokat.

(Pósfay Péter)

„Itt kriptá-lejárat készül”

Huzamosabb idő óta fejtörést okoz a pléánia vezetésének, hogyan lehetne a hajó alatti kriptát elérhetővé tenni a h-

lottaikat látogatni vagyóknak az év minden napján és biztonságos lejáratot készíteni akkor is, amikor éppen nincs felszerelve az ideiglenes korlát. Több ötlet is felmerült.

Leginkább a mostani lejárathoz minél közelebbi megoldások kínálkoztak. A külső lejárát gondolatát segítette a szentély alatti kriptá 2017-es nem teljes körű régészeti feltárása.

Így került szóba pl. a szentély északi oldalán a nagy gótikus üvegablak alatt kívülről is jól látható „holtak kapuja”. Aztán ugyancsak a szentély déli oldalán

a gótikus templom és a későbbi barokk folyosó összeépítése során keletkezett két oldalfülke (Szenvedő Jézus és a Betlehem van benne).

Mindkettő azért nehézkes, mert semmi sem utal arra, hogy korábban ezek lejáratként szolgáltak volna, illetve a templom legfontosabb részeit érintené ez a kialakítás is.

Olyan ötlet is felmerült, hogy a folyosóról nyissunk lejáratot valamelyik déli mellékoltár feláldozásával. Nyilvánvaló, hogy a hajó oldalfalának megnyitása komoly statikai kérdést vet fel.

Elfogadhatónak (statikailag, megközelítés szerint, esztétikailag is) látszik viszont a kettős bejárat közötti részben a volt prágai kis Jézus oltár alatti tér kibontása, ahol a nyugati fallal párhuzamosan vezetne le a lépcső, és a belső bejárat alatt keletre fordulva jutnánk be a kriptába.

A templomi és környéki temetkezés ősi szokás. Ezt kívánjuk megkönnyíteni mindannyiunk számára. Tervünk az is, hogy a két különálló (a szentély és a hajó alatti) kriptát összenyissuk.

(P. Tokár János)

Hirdetések

Jövő pénteken augusztus 27-én este 18 órakor régi rítusú szentmisét celebrál templomunkban Cséry Gergely pacsai plébános.

Augusztus 30-tól, hétfőtől változik a szentmisék rendje. Hétköznap és szombaton este 18.00 órakor, vasárnap délután 16.00 órakor újra tartunk szentmiséket templomunkban.

A NEK Titkárság önkéntes irodája kéri, hogy akik még nem jelezték, mely napokon és programon vállalnának szolgálatot, azok tegyék ezt meg mielőbb.

Tanévkezdő Veni Sancte szentmisét szeptember 5-én a 10.00 órai szentmise keretében tartjuk.